

KULKU

06 Kakka puhuttaa
keväisin

10 Äjäkirppiksellä romut
muuttuvat aarteiksi

14 Rikkinäinen tekstiili ei
kelpaa kenellekään

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Jätehuolto ei pysähdy poikkeusoloissa
- 6 Kakka puhuttaa keväisin
- 9 Jätehuoltoviranomainen on apunasi
- 10 Äijäkirppiksellä romut muuttuvat aarteiksi
- 12 Kodin lajitteluohje
- 14 Rikkinäinen tekstiili ei kelpaa kenellekään
- 18 Kertakäyttökulttuurista eroon kenkä kerrallaan
- 20 Muovit kiertoon!
- 22 Satokausi on kaikkien huulilla
- 24 Etsi eroavaisuudet

4041 0739
Painotuote

Mustankorkea Oy:n asiakaslehti
ISSN 2489-3943
Toimitus: Mustankorkea Oy, Vastavirta Oy
Ulkoasu: Vastavirta Oy
Painopaikka: 4M Suomi Oy

Pääkirjoitus

Peruspalvelua poikkeusoloissa

Jos olisi ihan tavallinen kevät, jätehuollossa eletäisiin nyt tavallisen kiireisiä aikoja.

Tämän lehden teon aikaan koronavirus rysähti kerralla osaksi meidän suomalaistenkin arkea, eikä moni asia enää ollutkaan itsestään selvää. Tätä kirjoittaessa on Suomi pantu lähestulkoon kiinni ja huomisesta, saatikka ensi viikosta, emme vielä tiedä mitään varmaa.

Yksi asia on kuitenkin varma. Jätehuollon pitää toimia niin hyvinä aikoina kuin kriisitilanteissa. Laki velvoittaa kunnat tuottamaan tämän peruspalvelun, samoin kuin vaikkapa vesi- ja jätevesihuollon, koulutuksen ja terveydenhuollon. Meidän omistajakuntamme ovat antaneet tämän jätehuoltovelvoitteen Mustankorkean hoidettavaksi.

Asiakaspalveluun ja laskutukseen liittyvät asiat hoidamme nyt etätöinä sähköisin yhteyksin. Jäteautot tyhjentävät kiinteistöjen jäteastioita ja kuljettavat jätteet Mustankorkealle ja sieltä eteenpäin. Jätekeskuksella otetaan vastaan myös asiakkaiden tuomia kuormia kuten ennenkin.

Muutoksiakin on tottakai tullut. Esimerkiksi vaarallisten jätteiden kiertävä keräys ja puutarhajätekampanja jouduttiin siirtämään myöhemmäksi. Samoin jäteneuvonnan Älli&Into -eskarikerros keskeytyi.

Jätehuollon välttämättömyyspalvelun ketju ei saa missään vaiheessa katketa, muutoin olemme Napolin kaltaisessa tilanteessa: jätteet lojuvat kadunvarsilla, rotat pitävät pitojaan ja haju on karmaiseva. Siksi meillä on valmiussuunnitelma siltä varalta, että töitä joudutaan kriisitilanteessa priorisoimaan.

Toivotaan kuitenkin, että tilanne normalisoituu mahdollisimman pian. Siihen asti toimimme viranomaisohjeistuksen mukaisesti virustartuntoja ja viruksen levittämistä vältellen, mutta meille annetun tehtävän täyttäen.

Aurinkoista kevättä toivottaen

Esko Martikainen,
toimitusjohtaja

Jätehuolto ei pysähdy poikkeusoloissa

Jätehuolto on välttämättömyyspalvelu, jonka on toimittava kaikissa tilanteissa. Maaliskuussa suomalaistenkin arkeen kunnolla asettunut koronavirus ja sen aiheuttama epidemia on esimerkki tilanteesta, jossa järjestetyn jätehuollon merkitys korostuu.

Tämän lehden jakelun aikaan on kulunut noin puolitoista kuukautta siitä, kun Suomessa alkoi poikkeustilanne ja otettiin käyttöön valmiuslaki.

Valmiuslain mukaan yhdyskuntajätehuolto on yksi niistä kuntalaisten peruspalveluista, jotka on turvattava ja joka jatkuu kaikissa tilanteissa. Valmiuslaki myös velvoittaa jätehuollon toimijoita - poikkeusoloissa toimitaan valmiussuunnitelman mukaisesti. Jätehuolto ei siis missään vaiheessa lakkaa tai pysähdy, vaikka muutoksia voi tilanteiden pitkittyessä tulla.

Virusepidemian kaltaisten tai muiden vastaavien poikkeustilojen aikaan jätteiden keräyksessä ja kuljetuksessa voidaan joutua pohtimaan palveluiden tärkeysjärjestystä.

Tilanteen niin vaatiessa myös paikallisista jätehuoltomääräyksistä voidaan poiketa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ensisijaisesti tyhjennetään seka- ja biojäteastiat, sen jälkeen muut.

Tätä lehteä lukiessasi koronakevät saattaa olla jo ohi, väistymässä tai edelleen akuutisti päällä. Jos ja toivottavasti kun olemme jo normaalissa päiväjärjestyksessä, olemme ehkä oppineet jotain.

Poikkeusoloissa perusasioiden merkitys korostuu, ja jätehuolto on yksi niistä, nyt ja jatkossa. Mustankorkealle ensisijaisen tärkeää on turvata ihmisten terveys ja hyvinvointi sekä pitää yhteiskunnan kannalta välttämätön jätehuolto toiminnassa myös poikkeusoloissa.

Käytännön ohjeita koteihin - muista nämä arjessa tai karanteenissa

- Kaappien ja varastojen siivoaminen on hyödyllistä puuhaa, jos kotona täytyy tai saa viettää tavallista enemmän aikaa.
- Jätteet kannattaa ja pitää lajitella myös poikkeusoloissa. Lajitteluohjeet pysyvät ennallaan.
- Hyötyjätteiden keräyspisteet ovat käytössä ja niitä kannattaa hyödyntää vaikkapa ulkoilun yhteydessä. Ethän jätä keräyspisteille mitään sinne kuulumattomia jätteitä!
- Jätekuljetuksissa voi olla viivästyksiä esimerkiksi sairaustapausten vuoksi. Mitään jätteistöitä ei kuitenkaan pidä ylitäyttää, vaan kannen on mentävä kiinni. Näin estetään esimerkiksi lintuja levittämästä roskia ympäristöön.
- Mustankorkean jätekeskus on avoinna asiakkaille, ellei toisin ole ilmoitettu.

Keräyskampanjat siirtyvät syksymmälle

Mustankorkean keväinen puutarhajättekampanja sekä neljässä kunnassa kiertävä vaarallisten jätteiden keräys joudutaan koronavirusepidemian vuoksi siirtämään myöhempään ajankohtaan.

“Tämä on ikävä tilanne, mutta emme voi vaarantaa asiakkaidemme tai henkilökuntamme terveyttä. Kampanjoita ei ole peruttu kokonaan, mutta siirrämme ne tämän valittavan tilanteen vuoksi syksyyn”, kertoo Mustankorkean jätekeskuksen yksikön päällikkö Jani Burman.

Varsinkin puutarhajätteiden maksuton vastaanotto on aina saanut ihmisiä liikkeelle sankoin joukoin.

“Esimerkiksi viime vuonna meillä kävi vilkkaimpana päivänä lähes 1400 asiakasta, eli ruuhkaa ja jonoa oli melkoisesti. Tiedämme, että kampanjakuukautta on odotettu ja olemme pahoillamme tämän aiheuttamasta harmista. Emme kuitenkaan missään nimessä voi toimia vastoin yleisiä toimintatapoja ja viranomaisten antamia ohjeita”, Burman toteaa.

Puutarhajätteitä eli risuja, oksia ja haravointijätettä voi tuoda jätekeskukselle ympäri vuoden 11 euron päivämaksulla.

Niin ikään toukokuulle suunniteltu vaarallisten jätteiden kiertävä keräys siirretään myöhemmäksi. Vaarallisia jätteitä voi tuoda Mustankorkean jätekeskukselle ja kotitalouksille tarkoitettuihin keräyspisteisiin edelleen normaalisti. Myös vaarallisten jätteiden kiertävän keräyksen uudesta aikataulusta ja pysähdyspaikoista viestitään tarkemmin erikseen.

**Neuvoja
jäteasioissa
24/7**

www.mustankorkea.fi

Mustankorkean asiakaspalvelu apunasi

Mustankorkean asiakaspalvelussa voit hoitaa kaikki jätehuoltoon liittyvät asiat, kuten muuttaa jäteastioiden tyhjennysaikatauluja, tehdä kompostointi-ilmoituksen, tilata järjestetyn jätehuollon palvelut tai antaa palautetta.

Nettisivujen neuvonnasta löydät vastauksia kysymyksiisi 24/7. Voit esimerkiksi etsiä tietoa vapaalla sanahauulla tai asioida sähköisesti.

Chatissa saat ilmaista ja nopeaa palvelua arkisin ma-pe 9-22 ja la-su 10-18.

Jätekeskuksessa sijaitsee lajittelupiha, Mustankorkean multamyyntipiste ja Omapihan puutarhamyymälä.

Puhelun ja jonotuksen hinta on 8,35 senttiä/puhelu + 16,69 senttiä/minuutti.

Voit ottaa yhteyttä asiakaspalveluun kaikissa käytännön jätehuoltoon liittyvissä asioissa. Nopeinta palvelua saat sähköisissä kanavissa: chatissa ja sähköpostilla.

Neuvonta ja sähköinen asiointi
www.mustankorkea.fi

live chat -asiakaspalvelu
arkisin ma-pe 9-22
la-su 10-18

Mustankorkean jätekeskus
arkisin ma-pe 7-19
la 9-14 (touko-elo)

Ronsuntaipaleentie 204
40500 Jyväskylä

Toimisto
asiakaspalvelu@mustankorkea.fi
laskutus@mustankorkea.fi
p. 010 325 3900
arkisin ma-pe 9-15
Laskutusasioissa ma-pe 9-12

Kivääritehtaankatu 6 C
40100 Jyväskylä

Koiran- kakasta kannattaa puhua

Laukaassa koiranomistajat ovat panostaneet koirankakan keräämiseen viime vuosina. Laukaan kunnan puutarhuri Tarja Saarinen kiittelee myös kuntalaisia aktiivisesta palautteesta, jonka avulla suunnitellaan jäteastiaille ja koirapuistoille uusia sijoituspaikkoja.

Lumen alta pilkistävät kakkakikkareet ovat todellinen riesa monestakin syystä. Sen lisäksi, että koirankakkaan on suorastaan ällöttävää astua, niiden lojuminen jalkakäytävillä ruokkii eripuraa ihmisten välille. Palaute ja suoraanainen ärsyntyminen kantautuvat yleensä heti kevään korvalla Laukaan kunnan puutarhatyöntekijöille.

- Tänä vuonna poikkeuksellista on se, että siivoamattomista koiranjätöksistä ei ole tullut palautetta juurikaan kunnan suuntaan. Laukaassa koiranomistajat ovat keränneet silmämääräisesti katsottuna ahkerammin jätöksiä kuin aikaisemmin ja leuto talvikin varmasti vaikuttaa. Olemme tehneet myös aktiivista työtä lisäämällä roskikasia ja aloittamalla koirapuiston rakentamisen, Laukaan kunnan puutarhuri **Tarja Saarinen** kertoo.

Saarisen mukaan Laukaassa on erittäin koiramyönteinen ilmapiiri ja koiraperheille paljon aktiivista harrastustoimintaa. Jyväskyläläinen Nano harrastaa Laukaassa vesipelastusta eli vepeä. Nano tekee jätöksiä kuntarajoista riippumatta, mutta niiden keräys tapahtuu poikkeuksetta jo kertaalleen käytettyihin muovipusseihin.

- Kaikkein ekologisinta on käyttää koirankakan keräykseen esimerkiksi vanhoja leipäpusseja. Se säästää rahaa ja ympäristöä, kun uusia pusseja ei tarvitse valmistaa koirankakkaa varten, Nanon omistaja **Mira Tasanen** sanoo.

Jäteyhtiö Mustankorkealta ollaan samaa mieltä asiasta. Koirankakka laitetaan kaduilla ja kodin ulkojäteastioissa sekajätteeseen. Sekajäte poltetaan energiaksi, eikä biohajoavasta pussista ole silloin mitään apua. Kompostiin tai biojätteeseen koirankakkaa ei saa laittaa, Mustankorkealta vinkataan.

Kultainennoutaja Nanon jätökset kerätään tyhjiin leipäpusseihin. "Koirankakka on sekajätettä. Silloin ekologisinta tapa hävittää kakka on pussi, joka päätyisi sekajätteeseen muuten tyhjänä."

vinkkaa Nanon omistaja Mira Tasanen

Koirankakkaroskia lisätään kunnissa pääsääntöisesti vilkkaille kulkureiteille. Pientaloalueilla myös koirat-tomat ihmiset voivat vaikuttaa siisteyteen antamalla koiranulkoiluttajille luvan jättää kakkapussi omaan jäteastiaan. Käytännössä suostumuksensa voi osoittaa liimaamalla jätteastiaan tarran, jonka voi tulostaa osoitteesta koirankakkaroskis.fi. Tarrojen liimaaminen alkoi aikanaan kansalaisvaikuttamisen kampanjana ja on levinnyt ympäri Suomea kuntiin, jotka myös jakavat tarroja asukkaalleen. Laukaassa oman tarran voi hakea esimerkiksi Kuntalasta aukioloaikojen mukaan.

- Laukaassa ajatellaan asukkaiden viihtyvyyttä. Koirille on tällä hetkellä rakenteilla uusi koirapuisto Jokiniemen asuinalueelle. Pohjatytöt on nyt tehty ja aita saattaa olla pystyssä jo kesäkuun aikana. Koirapuistojen ja joidenkin muiden jätteistien yhteydessä on myös pussitelineitä, joista voi ottaa veloituksetta pussin jätöksä varten, Saarinen lisää.

Oman kotikadun siisteyttä voi edistää kysymällä tarroja Mustankorkean toimistolta. Tarran voi myös tulostaa osoitteesta www.koirankakkaroskis.fi oman pientalon roska-astiaan!

“Laukaassa vesipelastustreeneissä käyvä kultainenoutaja Nano lenkkeilee mielellään emäntänsä Mira Tasasen kanssa. “Koiran kanssa liikkumista helpottaa, kun voi ulkoiluttaa pitkiä matkoja koiraa, eikä koirankakkapussia,”

Mira Tasanen sanoo Nano-koira hihnan päässä.

Faktaa kakan-keräyksestä

- Koirankakka on sekajätettä
- Ehjän kakkapussin voi laittaa jokaiseen kadunvarsi- ja puistoroskikseen
- Koirankakkapussin ei tarvitse olla biohajoava, sillä kakka poltetaan sekajätteenä

Jyväskylän seudun
JÄTELAUTAKUNTA

Kakkavesi – jätteistä jaloin

Jyväskylän seudulla noin 84 % vakituisesti asutuista kiinteistöistä kuuluu jätevesiviemäriin. Loput 16 % kiinteistöistä omistaa jonkinlaisen jätevesijärjestelmän, josta alueen urakoitsijat tyhjentävät kakkavettä eli jätevesilietettä ja toimittavat sen jätevedenpuhdistamolle.

Jyväskylän seudun jätehuoltoviranomaisen käynnistämän selvityksen mukaan kaikki liete ei kuitenkaan päädy asianmukaisesti puhdistamolle vaan osa kotitalouksissa syntyvistä jätevesistä jää jonnekin matkalle. Jätevesisäiliöitä saatetaan tyhjentää metsään tai lietteen annetaan valua vesistöön. Joissakin tapauksissa lietesäiliöitä ei ole tyhjennetty vuosikymmeniin. Nyt keväällä onkin hyvä aika kurkistaa kakkakaivoon ja tarkistaa tilanne: milloin viimeksi se on tyhjennetty?

Jätehuoltomääräysten mukaan saostussäiliö ja pienpuhdistamo tulee tyhjentää vähintään kerran vuodessa ja umpisäiliö tarvittaessa. Lista alueella säiliöitä tyhjentävistä urakoitsijoista sekä lisätietoa lietehuollosta löydät Jyväskylän seudun jätelautakunnan nettisivuilta osoitteesta: www.jyvaskylanseutu.fi/jatehuolto/lietehuolto

p.s: Viranomainen kerää tällä hetkellä rekisteritietoa kiinteistöjen jätevesijärjestelmistä, eli jos omistat vapaa-ajan kiinteistön Jyväskylässä, Laukaassa, Toivakassa tai Muuramessa, voit ilmoittaa mökilläsi käytössä olevan jätevesijärjestelmän rekisteriimme osoitteesta: <https://urly.fi/1w2B>

www.jyvaskylanseutu.fi/jatehuolto

Äijäkirppiksellä kierrätetään ja parannetaan maailmaa

Jyväskylän Vasarakadulla entisessä korjaamohallissa sijaitseva Klasun Äijäkirppis on kuin suuri "Man Cave", paikka jossa miehet voivat tehdä löytöjä ja viettää hetken omaa aikaa mies-miehelle jutustellen.

Äijämeiningin mukaisesti kirppiksen valikoima koostuu miehiä kiinnostavista tavaroista. Oleellisinta on saada vielä käyttökelpoinen tavara kiertämään.

– Myyntiin voi tuoda itselle tarpeettomia tavaroita kuten autonosia, koneita, radioita, polkupyöriä ja mopoja, luettelee kirpputoriyrittäjä **Klaus Läntinen**.

– Suurin ja kysytyin tuoteryhmä on ehdottomasti työkalut. Niitä ostetaan ihan käyttöön mutta varsinkin vanhoja työkaluja menee paljon myös koristeeksi. Läntinen kertoo, että moni asiakas tuo tavaraa myyntihyllynsä aina vain lisää.

– Olen ihmetelty, että mistä sitä tavaraa riittää. Joillakin täytyy olla isot varastot. Ikäihmisillä on myynnissä paljon myös sellaista vanhaa tavaraa, että joutuu itsekin kysymään, mikä tavara mahtaa olla kyseessä.

Kaikki tavara ei Äijäkirppiksen ideologiaan käy.

– Vaatteita meille ei oteta myyntiin, poikkeuksena moottoripyöräily-, metsästys- ja työvaatteet. Tähän ei saa myöskään tuoda kippoja ja kuppeja tai muutakaan sellaista, mikä ei ole äijämeiningin mukaista, ohjeistaa Läntinen. Kiinnostus Äijäkirppikseen on levinnyt ja asiakkaita käy myös muista kaupungeista.

– Lauantai on viikon vilkkain päivä. Silloin käy yleensä neljästä viiteen sataa asiakasta, arkipäivisin on hieman rauhallisempaa. Vakioasiakkaat ovat päälle viisikymmentävuotiaita mutta kyllä täällä nuorempiakin käy.

Mopojen ja elektroniikan mies

Äijäkirppiksen yrittäjäksi Läntinen päätyi yt-neuvotteluiden ansiosta, oltuaan reilut kolmekymmentä vuotta telealalla.

– Olin jo hetken pohtinut, että miten saisin yhdistettyä harrastukset ja työn. Sitten vaimo heitti ilmoille ajatuksen äijäkirppiksestä. Kiehtovaa ajatuksessa oli se, että äijäkirppiksellä voisin tehdä itsekin löytöjä omiin projekteihini. Olen kiinnostunut mopoista, koneista ja elektroniikasta ja pyrin korjaamaan kaiken, mikä korjattavissa on, kertoo nuorempana elektroniikka-asentajaksi kouluttautunut Läntinen.

– Tälläkin hetkellä minulla on entisöitävänä 80-luvun oikea ja alkuperäinen Honda Monkey. Kierrätystä Läntinen on harrastanut aina.

– Niin kotona kuin täällä kirppikselläkin lajitellaan kaikki mitä voidaan ja viedään asianmukaisesti keräykseen. Äijäkirppikselle otetaan vastaan myös lahjoituksena polkupyöriä, puutarhakoneita, moottorisahoja ja niin edelleen, kaikkea mikä kierrätettävissä on.

– Meille voi lahjoittaa rikkinäistäkin, sillä jos minulla on useampi samanlainen, niin usein niistä saa vielä yhden kokonaisen toimivan. Tai sitten puran osiin ja myyn käyttökelpoiset varaosina niitä tarvitseville. Ei ole mitään järkeä viedä tavaraa kaatopaikalle, jos sen voi vielä hyödyntää.

Enska (vas. edessä), Pelimies ja Jore ovat yhdessä selvittäneet pöydällä olevien uistinten alkuperää. Anteron istahtaessa pöytään kavereita tervehtimään siirtyy keskustelu elämää suurempien asioiden äärelle, mies-miehelle tyylillä totta kai, Äijäkirppiksellä kun ollaan.

Kovia löytöjä ja kaverin kuulumisia

Äijäkirppiksellä pääsee myös keskustelemaan ja jakamaan ajatuksia.

– Toivoin, että tästä tulisi jonkinlainen kohtaamispaikka. Ja näin näyttää käyneen, asiakkaista on muodostunut jokapäiväisiä keskusteluporukoita. Täällä on kiva jakaa ajatuksia niin päivän politiikasta kuin vanhan auton korjaamisesta, iloitsee Läntinen.

Kirppiksen käytävillä ja kahvipöydässä keskustellaan tavaroista ja niiden käyttötarkoituksista mutta myös elämän iloista ja suruista. Kysytään muutamalta mieheltä, mitä he tuumaavat Äijäkirppiksestä.

– Tämä on paras mahdollinen paikka tälle tavaralle. Ei ne sieltä autotallien ja varastojen nurkista muuten kiertoa lähde, kertoo Antero.

– Hyvin on mennyt tavaraa kaupaksi. Minulla on myyn-

nissä kaikkien näköistä, työkalua, autonosia ja kalastustarvikkeita, kertoo kokemuksistaan Enska.

– Vuosien saatossa on kertynyt kaikenlaista tavaraa. Mitään kun ei ole voinut heittää pois, jos sitä tarvitseekin vielä huomenna, hän tunnustaa.

Myös Jore arvelee, että kotoa löytyisi kenties pari rekkalastillista tavaraa, joita voisi tuoda Äijäkirppikselle.

– Minä sen sijaan tuloin ihan vain kahville ja viettämään hetken aikaa. Täällä kun näkee tuttuja ja voi höpötellä kaikenlaista, kertoo Pelimieheksi esittäytyvä kaveri. Miesten omaa kirpputoria pitävät kaikki hyvänä asiana.

– On todella fiksua, että näin kierrätetään. Käyttötavaraa kun on ihan turha viedä kaatopaikalle.

– Sitä paitsi vanhemmat sähkövehkeet ovat paljon laadukkaampia kuin nykyiset uudet, muistuttaa Enska.

Löytöjen kanssa kannattaa miesten mukaan olla tarkka ja nopea.

– Kerran kävelin halpaan hintaan myytävän riistakameran ohi ja harmittaa vieläkin, kun en sitä heti ostanut, seuraavana päivänä sitä ei enää ollut. Kaveri oli ostanut sen, kertoo Enska.

Äijäkirppiksellä on kierrätyksen ohella aikaa myös kohdata ihmisiä. Kirpputoriyrittäjä Klaus Läntinen (oik.) ja kirpputorilla silloin tällöin eläkepäiviensä ratoksi autteleva Juha Tiainen jutustelevat mielellään asiakkaiden kanssa aiheesta jos toisesta.

Äijäkirppikselle saa tuoda:

- mopoja, moottoripyöriä ja niiden osia
- perämoottoreita ja niiden osia
- puutarhakoneita ja niiden osia
- autojen osia
- harrastekirjoja ja sarjakuvia
- rengas-/vannesarjoja
- polkupyöriä
- työkaluja
- soittimia
- urheiluvälineitä
- kalastusvälineitä
- elektroniikkaa

Äijäkirppikselle ei saa tuoda:

- vaatteita
- huonekaluja
- astioita
- tupakka- ja alkoholituotteita
- lääkkeitä tai lääkkeitä luokiteltuja tuotteita
- viallisia tuotteita
- aikuisviihdeä
- tuotteita, joiden myyminen on luvanvaraista, ellei myyjä voi osoittaa luvan olemassaoloa
- tuotteita, joiden valmistaminen, myyminen tai ostaminen on Suomen lain vastaista

Kodin lajitteluohje

SEKAJÄTE

Kyllä kiitos

likaiset muovipakkaukset, tuhka ja tupakantumpit, vaipat ja terveysiteet, lemmikkien jätökset

Ei kiitos

biojäte, rakennus- ja purkujäte, sähkö- ja elektroniikkaromu, vaaralliset jätteet

BIOJÄTE

Kyllä kiitos

ruuantähteet, elintarvikkeet, perkuujätteet ja kuoret, kahviporot ja teepussit, talouspaperit ja lautasliinat

Ei kiitos

tuhka ja tupakantumpit, elintarvikkeiden pakkaukset, vaipat, lemmikkien jätökset

PAPERI

Kyllä kiitos

sanoma- ja aikakauslehdet, toimistopaperi ja kirjekuoret, kopiopaperi

Ei kiitos

märkä tai likainen paperi, ruskeat paperikassit, pehmopaperit, kartonkipakkaukset

METALLI

Kyllä kiitos

säilyketölkit ja metallikannet, alumiinifolio, tuikkujen kuoret, ruokailuvälineet

Ei kiitos

vaaralliset jätteet, paristot, kaasupullot, isot metallijätteet

LASI

Kyllä kiitos

lasipurkit ja -pakkaukset, pantittomat lasipullot

Ei kiitos

lasi- ja posliinastiit, kristalli, lamput, ikkuna- tai peililasi

KARTONKI

Kyllä kiitos

litistetyt pahvilaatikat, maito- ja mehutölkit, muro- ja keksipaketit, munakennot, paperihylsyt

Ei kiitos

märkä tai likainen pahvi, styroksi ja muovi, lahjapaperit

Mihin tämäkin jäte kuuluu?

Tarkista jätehausta mustankorkea.fi/jatehaku

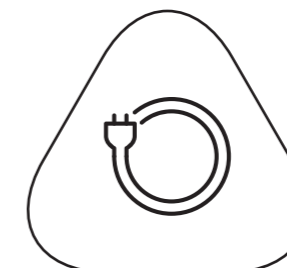
VAARALLISET JÄTTEET

erilliskeräys

MUOVI-PAKKAUKSET

erilliskeräys tai sekajäte

SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKAROMU (SER):

erilliskeräys tai tuotteita myyvät liikkeet

Kaikki jätteiden keräyspisteet: kierratys.info

Tekstiilin kierrättäminen ei ole dumpppaamista

Kodin turhat tekstiilit kasataan helposti jätessäkkiin ja heitetään keräyslaatikkoon. Hyvää ajatellen tehty työ voi olla kuitenkin hölmön homma. Talentti-myymöissä opastetaan järkevään ja ekologisesti kannattavaan tekstiilinkierrätykseen.

Aikaisemmin eri puolilla kaupunkia olleet Jyväskylän kaupungin tekstiilinkeräyslaatikot siirtyivät maaliskuun alusta Jyväskylän Katulähetyksen Talentti-kierrätysmyymälöiden yhteyteen. Jyväskylän Kankitiellä, keskustassa Harjun kupeessa ja Muuramessa sijaitsevilla myymälöissä saa samalla asiantuntevia neuvoja tekstiilien kierrättämiseen.

– Uskomme, että ihmisten opastus parantaa kierrätykseen tulevan tekstiilin laatua. Ihmisillä kun on eri käsityksiä siitä, mikä on hyvää ja käyttökelpoista, kertoo Jyväskylän Katulähetyksen kierrätystoiminnan päällikkö **Juha Konttinen**.

– Kun tähän meille tuo kierrätettävää, niin yhdessä katsotaan kassin sisältö läpi. Ainoastaan hyväkuntoiset, ehjät ja puhtaat otetaan vastaan. Ne rikkiäiset mitä emme voi hyödyntää sekä kaikki likainen tekstiili menee poltettavaksi jätteeksi, kertoo Jyväskylän Katulähetyksen työvalmentajana ja Kankitien Talentti-myymälin myymälävastaavana toimiva **Sirpa Jokinen**.

– Toivomme, että myös keräyslaatikoihin jätetään vain kierrätykseen kelpavaa. Niin sanotut lumput eivät sinne kuulu. Ihmisten tulisi erotella meille tuotavista jo valmiiksi pois likaiset ja rikkiäiset. Ne tulee laittaa sekajätteesseen, hän ohjeistaa.

– Varsinkin kuolinpesistä tulee paljon pellava- ja pitsiliinoja, joista ei saa enää likatahroja pois. Vaikka ne olisivat kuinka kauniita, ei niillä tee enää yhtään mitään, kertoo Jokinen esimerkin.

– Monesti tekstiili voi olla hyvä ja siisti mutta siinä voi olla haju, joka ei lähde, tai paljon eläimen karvoja ja sellaisiahan me emme voi laittaa myyntiin. Kuten emme myöskään vaatteita, joissa on vetoketjut rikki, eihän niitäkään kukaan osta, muistuttaa puolestaan Talentti-myymälin kierrätystyöntekijä **Maria Kupari**.

Halpa vaate on kallis kierrättää

Kaikki kolme ovat yhtä mieltä siitä, että vaate- ja tekstiilinkierrätyksen ongelmat pienenisivät, jos ihmiset oppisivat kuluttamaan vastuullisemmin.

– Turha kuluttaminen pitäisi saada pois. Varsinkaan huonolaatuisten halpavaatteiden ostaminen ei ole järkevää. Sellainen vaate päätyy hyvin herkästi tänne ja on meillemme materiaalia, jolla ei tee mitään. Kokonaisuudessaan aika haitallista toimintaa ympäristölle, muistuttaa Konttinen.

– On jo eettisesti ja ekologisestikin hyvä ostaa harvemmin mutta parempaa. Kunnollinen ja laadukas vaate kun on usein vielä tänne tullessakin käyttökelpoinen, jatkaa Kupari.

– Jotain ihmisten kulutustottumuksista kertoo se, että suurin osa meille tulevista vaatteista on halpatuontiketjujen vaatteita, jopa sellaisia, joissa on laput vielä kiinni. Ainoa hyvä puoli meidän kannalta on se, että sellainen vaate on usein ehjä ja puhdas, kuvailee Jokinen tilannetta.

Jyväskylän Katulähetykselle kertyvistä tekstiileistä vain noin kolmasosa menee myymälöihin. Kolmasosa voidaan hyödyntää edelleen raaka-aineeksi ja kolmasosa menee hävitettäväksi sekajätteenä.

Ostaisitko sinä tämän parittoman lapsen?

MUISTA!

- Vie kierrätykseen vain puhdasta, ehjää ja hyväkuntoista.
- Likaiset ja rikkiäiset tekstiilit kuuluvat sekajätteesseen.
- Puhtaita mutta rikkiäisiä vaatteita otetaan vastaan myös joissakin vaatekaupoissa. Kannattaa kuitenkin varmistaa, että tekstiilijätteen keräys on ekologisesti kestävällä pohjalla. Jyväskylän Katulähetyksen kautta apu menee paikalliseen auttamistyöhön.
- Kun vältät turhaa ostamista, vältät turhaa jätettä!

"Näitäkin farkkuja on jo pidetty niin, ettei näitä kukaan enää halua. Likaisetkin ovat," näyttävät Jyväskylän Katulähetyksen työvalmentaja ja myymälävastaava Sirpa Jokinen (oik.) ja kierrätystyöntekijä Maria Kupari.

Vain käyttökelpoiselle uusi elämä

Vuoden mittaan pelkästään Jyväskylän Katulähetykselle tulee jopa 250 000 kiloa vaatetta ja muuta tekstiiliä. Isossa hallissa ja varastohuoneissa on lattiasta kattoon ulottuvissa kasoissa vanhoja likaisia paitoja, rikkinäisiä farkkuja, halpoja trikoovaatteita, vanhoja froteepyyhkeitä ja lakanoita sekä suutarille kelpaamattomia kenkiä. Joukossa saattaisi olla hyväkin tavaraa.

- Tällaista tekstiilijätettä on tullut meille niin valtavasti, ettemme millään ole pystyneet kaikkea edes käsittelemään. Jostain syystä ihmiset ajattelevat virheellisesti, että kaikki tekstiili voidaan kierrättää, kertoo Konttinen. Oikeaoppisella tekstiilinkierrätyksellä säästettäisi paljon työtä ja kustannuksia kierrättämisen jatkovaiheissa. Kaikki kierrätykseen tulleet tekstiilit kun joudutaan ensin käsityönä lajittelemaan myyntikelpoisiin, muuten hyödynnettäviin ja hävitettäviin. Seuraavaksi myyntiin kelpaamattomat puhtaat tekstiilit erotellaan kuitujen mukaan. Vasta sen jälkeen niistä voidaan valmistaa uusiutuotteita, kuten puuvillasta teollisuuspyyhkeitä, keinokuiduista erilaisia suojia ja villasta muun muassa öljynimeytysmattoja.

- Täytyy muistaa, että likaisia tekstiilejä ei voida uusioikäytöissäkään hyödyntää. Jopa kolmasosa meille tulleesta tekstiilistä on sellaista kierrätykseen kelpaamatonta jätettä, jonka hävittämisestä me joudumme maksamaan. Tällä hetkellä tämä toiminta ei ole kannattavaa, kertoo Konttinen.

- Kunpa ihmiset oppisivat tuomaan kierrätykseen vain sellaista, mitä voisivat vielä itsekin käyttää, sanoo hän lopuksi.

Esimerkkejä hyvistä kierrätykseen kelpaavista tekstiileistä. Talentti-myymäliöihin otetaan vastaan hyväkuntoisia ja puhtaita aikuisten ja lasten vaatteita, kodintekstiilejä, kenkiä, vöitä ja kodin tavaroita.

Hyväkuntoiset tekstiilit, kuten lakanat, pyyhkeet ja tyynyliinat saattavat saada uuden elämän myös käsityöharrastajien raaka-aineena. Kuvan lakanat ovat menossa myyntiin Käsityömessuille.

Kierrätetty tekstiili voi synnyttää enemmän päästöjä kuin hyötyä

Parhaimmillaan kierrätetystä tekstiilistä voi syntyä suomalainen design-tuote tai öljynimeytysmatto auto-pajalle. Toinen puoli totuudesta on se, että suomalaiset jättävät jälkeensä tekstiilijätettä noin 70 miljoonaa kiloa vuodessa. Tästä määrästä vain noin kolmasosa soveltuu tällä hetkellä uusiokäyttöön, eikä ottajia sopivallekaan raaka-aineelle ole jonoksi asti.

Tekstiilinkierrätystä vauhditetaan silti EU-tasolta ja todennäköisesti jo vuonna 2023 jätelaki kiristyy Suomessa niin, että tekstiilille järjestetään erilliskeräysmahdollisuus asuinalueiden yhteisille keräyspaikoille. Aika näyttää, kerätäänkö tekstiilijätettä tulevaisuudessa kiinteistökohtaisesti, tai millaista tekstiilimateriaalia keräykseen saa viedä. Tekstiilijäte, joka ei sovellu uusiomateriaaliksi, kulkeutuu jatkossakin mutkien kautta sekajätteenä energiahyötykäyttöön eli poltettavaksi.

Tekstiilin hyödyntäminen on haastavaa, sillä kerätyt tekstiilit sisältävät erilaisia luonnonmateriaaleja, kuten puuvillaa ja villaa, mutta myös keinokuituja ja niiden yhdistelmiä. Erilaisten kuitujen ja niiden yhdistelmien erottelusta ja käsittelystä syntyy luonnollisesti kustannuksia. Lisäksi käyttämättä jäävän tekstiilijätteen kuljettaminen edestakaisin voi moninkertaistaa haitat ympäristölle.

- Jätelait kiristyvät jatkuvasti ja paine hyödyntää erilaisia jättemateriaaleja kasvaa merkittävästi seuraavien vuosien aikana. Se, mitä ei ole tarkkaan laskettu, ovat ympäristöhaitat ja rahalliset kustannukset, mitä materiaalin kuljetus ja erottelu voivat aiheuttaa suhteessa hyötyihin, Mustankorkea Oy:n toimitusjohtaja **Eske Martikainen** sanoo.

Esimerkiksi metalli, kirkas muovi ja kartonki ovat jäteyhtiön mukaan ympäristöystävällistä ja taloudellista kierrättää. Uusiomateriaalien käyttö uusien tuotteiden valmistuksessa on edelleen vähäistä. Yksi syy on valmistajan vastuu tuotteen laadusta.

- Uusiomateriaali ei välttämättä ole yhtä hyvälaatuista kuin neitseellinen raaka-aine. Kaikki toimijat eivät halua käyttää uusiomateriaaleja ja ottaa vastuuta tuotteiden kestävydestä. Tekstiilijätettä saadaan kerättyä varastoihin raaka-aineeksi huomattavia määriä, mutta kierrätetylle materiaalille pitäisi olla myös kysyntää ja sellaiseen hintaan, että siitä ei synny pelkkiä kuluja ja ympäristöhaittoja, Martikainen sanoo.

Kertakäyttökulttuurista eroon kenkä kerrallaan

Yhä useampi kuluttaja etsii kestävämpiä ja ekologisempia vaihtoehtoja massatuotannon rinnalle. Jyväskyläläiset Simo Nousiainen ja Jorma Katainen ovat seuranneet kasvavaa trendiä vuodesta 2009. He ovat oikeita ihmisiä kertomaan, mistä on kestävä kengät tehty.

Tämä juttu on julkaistu ensimmäisen kerran Kulku-lehdessä vuonna 2018

- Neuvostokaupan kaatumisen ja markkinoiden vapautumisen myötä 90-luvulla alkoi Suomeen tulla edullista ulkomaista kenkää. Nykyään kasvava asiakasryhmä, meidän iloksemme, ovat ihmiset, jotka haluavat panostaa olonsa mukavuuteen. He hankkivat kenkiä, jotka kestävät isältä pojalle, kertoo Suomen Mittajalkine Oy:n yrittäjä, suutari **Simo Nousiainen**.

Tekonahan ja muovin käytöllä kenkien hinta saadaan luonnollisesti mahdollisimman alas, mutta kenkien kulu-
tuskestävyys ja käyttömukavuus ovat heikkoja.

- Tekonahka on oikeasti joko polyuretaanipinnoitteista tekstiiliä tai muuta öljypohjaista materiaalia. Niistä ei ainakaan tämän hetkisin menetelmillä saa oikeasti kestäviä millään. Lisäksi polyuretaani ei hengitä tippaakaan, se hiostaa kuin muovipussi jalan ympärillä. Tästä syystä itse suosimme aitoa nahkaa, joka hengittää ja elää jalan mukaan, Nousiainen jatkaa.

Kun kengät suunnitellaan tiettyyn tarkoitukseen, kun ne istuvat kuin sukat ja tehdään laadukkaista materiaaleista, niitä on vaikea saada kävelemällä rikki. Mittajalkineella on asiakkaita, jotka käyttävät edelleen vuosien ikäisiä kenkiä, eivätkä halua luopua niistä mistään hinnasta.

Laadukasta kenkää voi korjata ja muodistaa

Ortopedisiin kenkiin erikoistunut, Suomen Mittajalkineella näitä valmistava **Jorma Katainen** kertoo, että ihmiset ovat alkaneet arvostaa mitta-kenkiä, vaikka ne ovat kalliimpia.

- Mittajalkineen valmistus on pitkä projekti, jossa kenkää suunnitellaan, mitataan ja sovitetaan asiakkaan kanssa. Lopputuloksena on kenkä, joka istuu jalkaan ja kestää oikein hoidettuna ja käytettynä vuosia. Tarpeen tullen sitä voi myös korjata ja muodistaa.

”
Itse suosimme aitoa nahkaa, joka hengittää ja elää jalan mukaan.

- Simo Nousiainen

Lesti on jalkineen sielu. Jos lesti ei ole kunnossa, kaikki hienot designit ja arvokkaat materiaalit ovat yhtä tyhjän kanssa. Mutta sitten kun lestin lisäksi sekä materiaalit että työmenetelmät ovat kunnossa, saadaan kestäviä, kauniita ja käytännöllisiä tuotteita.

- Jokaiselle asiakkaalle valikoidaan, muokataan tai luodaan sopiva lesti ja säilytämme sen tiedot. Tarvittaessa pystymme siis rakentamaan toisen kengän vaikka uusiksi - joskus koirat tekevät niin pahaa jälkeä! Suunnittelemme kengät mahdollisimman korjattaviksi, näin voidaan korvata kengästä vain osia, eikä koko kenkää tarvitse aina uusia.

Hankitaan vain se, mitä käytetään

Kaiken kestävä kulutuksen taustalla on hankkia asioita tarpeeseen.

- Meille tulee hyvin vähän hukkaa sen ansiosta, ettemme osta enempää kuin mitä tarvitsemme. Hankimme materiaalit tehtailta, joista saa pieniäkin eriä. Emme tuhlaa nahkaa yhtään. Jos vuodista jää leikkausjäämiä, lahjoitamme niitä paikallisille kouluille käsityötuntien materiaaleiksi, Nousiainen kertoo.

Hyvin valmistettu kenkä on pitkäikäinen. Molempien suutareiden mielestä tietyt kengät voivat oikein käytettynä ja hoidettuna kestää jopa eliniän. Täysin loppuun kulunut kenkäpari kierrätetään sekajätteisiin.

- Tai sitten sen voi antaa koirille, Katainen naurahtaa.

Näin tunnistat kestävä kengän

01
Tutki ennen kauppaa menoa tai kysy kauppiaalta, millaisia eettisiä periaatteita valmistajalla on kengän kestävyys suhteen.

02
Kestävin kenkä on 1800-luvun alkupuolella kehitetty reunoskenkä, jossa ompeleet menevät pohjarakenteiden läpi.

03
Hyvälaatuisissa kengissä on piilossa lenkkijousi, joka pitää kengän ryhdin. Kenkä ei kierrä eikä anna periksi kantapään ja päkiän väliä taivuttamalla.

Muovit kiertoon!

Kiinteistökohtainen keräys alkaa pian

Pian muovijätteen voi kierrättää oman taloyhtiön jäteastiaan. Muovipakkausten erilliskeräys laajenee ensi vuonna Mustankorkean alueen kunnissa. Oma muovinkeräysastia tulee hankkia kaikille vähintään viiden huoneiston kiinteistöille.

Kerätyt pakkausmuovit saa jatkossakin viedä yhteisiin alueellisiin keräyspisteisiin esimerkiksi lähikaupan pihaan. Suurimmalle osalle taloyhtiöistä tulee kuitenkin myös omat muovinkeräysastiat. Muovin erottelu sekajätteestä vähentää sekajätteen määrää. Alustavan arvion mukaan taloyhtiön kokonaiskustannukset jätehuollon osalta eivät tule olennaisesti nousemaan tästä syystä. Asukkaiden kannattaa tutustua muovinkierrätykseen etukäteen. Yleisohje on, että sellaista muovia ei kannata keräysastiaan laittaa, minkä materiaalista ei ole varma. Muovinkierrätyksen sopimatonta muovia voi edelleen laittaa sekajätteeseen. Muovinkeräysastian täyttyminen muilla jätteillä voi kasvattaa kustannuksia. Muovipak-

kaukset kuljetetaan jatkokäsittelyyn ja uusiomateriaalin jalostukseen Fortumille Riihimäelle. Fortumilla muovista valmistetaan kuljetuksen ja useiden työvaiheiden jälkeen granulaattia, eli pieniä muovirakeita. Granulaatista valmistetaan uusiotuotteita, kuten tiskiharjoja tai terassilautaa.

Mitä muovinkeräykseen saa laittaa?

- Jäteastiaan saa laittaa kotitalouksien muovipakkauksia, jotka ovat suhteellisen puhtaita ja kuivia.
- Sinne eivät kuulu esimerkiksi muoviesineet, kuten ämpärit tai lelut.

Ohjeita muovinkierrätykseen löytyy osoitteesta www.rinkiin.fi

Milloin muovinkeräys alkaa kiinteistöissä?

1.4.2020

Jyväskylän seudun jätelautakunnan hyväksymät uudet jätehuoltomääräykset astuivat voimaan. Syksyllä 2020 alkaa kiinteistökohtainen ilmoittautuminen muovinkeräykseen yli viiden huoneiston kiinteistöille. Seuraathan viestintäämme!

1.1.2021

Muovin keräys vähintään viiden huoneiston kiinteistöille alkaa aikaisintaan ensi vuoden alussa. Käytännön toteutus vaatii työtä vielä useilta tahoilta.

1.1.2021

Alle viiden huoneiston taloyhtiöt ja omakotitalot voivat tiedustella Mustankorkealta mahdollisuutta liittyä muovinkeräykseen. Tällöin jäteautojen reitit alkavat täsmentyä.

1.7.2021

Siirtymäaikaa muovinkeräyksen järjestämiseksi on varattu heinäkuun 2021 alkuun kiinteistöille, joille muovinkeräys tulee pakolliseksi.

Mitä mieltä olet muovinkeräyksestä?

Muovinkeräyksen alkaminen taloyhtiössä helpottaa meidän elämäämme paljon. Nyt muovia pitäisi viedä päivittäin keräykseen kaupan pihaan, sillä asunnoissa ei ole tilaa kerätä sitä. Jättemaksuista ajattelemme niin, että elämä on. Kierrätys maksaa, mutta kaikki kierrätys on tarpeellista. Muovin kierrätys on vaikeinta tällä hetkellä. Eniten meille kertyy muovijätteenä leikkelepaketteja ja mukaan ostettavan ruuan muovirasioita.

Kaija ja Nisse Forsblom sekä Väinö-koira

Loistava homma, olen odottanut tätä jo kauan. Emme ole keränneet muovijätettä ollenkaan, koska se on ollut hankalaa lapsiperhearjen keskellä. Teimme kyllä muovin kierrätyskokeilun, mutta muovin keräyspussit pyörivät ensin eteisessä viikon ja sitten autossa toisen viikon. Kokeilun päätyttyä totesimme, että odotamme, kunnes saamme muovinkeräyksen taloyhtiön omaan roskakatokseen. Huomasimme, että eniten meille kertyy hedelmäpusseja sekä juusto- ja leikkelepaketteja.

Hanne Lakonen

Kierrätän muovia, sillä se on ympäristöystävällistä tärkeää. Asumme omakotitalossa ja olemme keränneet jättesäkkiin muovia ja vieneet sitten kerralla muovinkeräykseen. Se on hyvä juttu, että muovinkeräyksestä tulee helpompaa varsinkin taloyhtiöissä. Muovin peseminen on vähän mietittyä. Tuntuu ristiriitaiselta huuhtoa muovijätettä puhtaalla juomavedellä. Meidän elämäämme helpottaisi, jos muovijäte haettaisiin kotoa, eikä sitä tarvitsisi säilyttää pitkiä aikoja. Muovia tulee meiltä paljon. Jään seuraamaan Mustankorkean viestintää, jos talomme olisi muovinkeräyksen ajoreitillä.

Juho Peltonen

Tämä juttu on julkaistu ensimmäisen kerran Kulku-lehdessä vuonna 2019

Satokausi on kaikkien huulilla

Satokausikalenterin avulla jokainen suomalainen voi tehdä ruokavaliostaan helposti terveellisemmän ja ekologisemman.

Kevätauringon ensimmäisten säteiden lämmittäessä suomalaisten mieltä, kauppojen hedelmä- ja vihannesosastot tulvivat herkullisia, eksoottisia ja vähän harvinaisempia hedelmiä. Värikkäitä kasviksia katsoessa tuntuu, kuin aurinko paistaisi hedelmäkoriinkin. Satokausiensä aikana raaka-aineet ovat parhaimmillaan. Ne ovat maukkaita, värikkäitä ja kohtuuhintaisia.

– Omia suosikkejani ovat tähän aikaan maukkaat kiivit ja aidot mandariinit, mutta papaijaa en osaa oikein vielä syödä, paljastaa laukaalainen **Johannes Karjula** omista makumieltymyksistään kevään satokausituotteiden äärellä.

Karjula on yksi supersuosittu Satokausikalenterin perustajista. Jo yli 100 000 suomalaista hyödyntää tuotakalenteria valitessaan ruokapöytänsä tuoreita ja ravinnerikkaita kasviksia, hedelmiä, marjoja ja vihannuksia.

– Lisäksi teemme yhteistyötä useiden kauppojen kanssa, joten nykyisin ilman varsinaista seinäkalenteriakin jokainen onnistuu tekemään parempia valintoja hedelmä- ja vihannesosastolla, kertoo Karjula.

Muutos näkyy kaupassa ja lautasella

Satokausikalenteri syntyi Karjulan veljen Samulin arjen oivalluksesta.

– Hän huomasi, ettei meistä kukaan pysty syömään puolta kiloa kasviksia päivässä, jos syödään niin kuin me suomalaiset olemme tottuneet syömään. Meistä vain alle kymmenen prosenttia kykenee viiteen kasvisannokseen päivässä, jos tarjonta koostuu vain kurkusta, banaanista, salaattista ja tomaatista, kuvailee Karjula veljensä idean syntyä.

Pohdittuaan omaa kasvisten kulutusta Samuli Karjula ymmärsi, että kasviksilla on sesongit ja huomasi, että jos söisimme niiden mukaan, meillä olisi ainakin 180 kasvisvaihtoehtoa vuoden mittaan sen noin kymmenen sijaan, mihin olemme tottuneet.

– Samuli esitteli minulle taulukkoa, johon oli kerännyt tietoa kasvisten sesongeista. Se osoitti hyvin selkeästi, miten voisimme syödä aina maukasta, halpaa ja ekologista. Veljelläni on selkeä missio ja halu muuttaa suomalaisten

kasvisten kulutusta ja sitä kautta koko ruokakulttuuria. Oli helppo innostua mukaan, kertoo Karjula, jonka vastuulla on ollut alusta asti Satokausikalenteri-tuotteen kaupallinen liiketoiminta.

– Kun pohdimme, että mikä tälle idealle laitetaan nimeksi, niin huomasimme, että satokausi on aivan käyttämätön sana. Sosiaalisessa mediassakaan ei löytynyt haulia mitään. Se oli siis vuonna 2013. Nyt satokausi on kaikkien huulilla, kertoo Karjula räjähdysmäisesti kasvaneesta ilmiöstä.

Myös kauppojen hedelmä- ja vihannesosastot ovat muuttuneet enemmän satokausiajattelun mukaiseksi. – On tutkittu, että suomalaisten kasvisten, hedelmien ja marjojen kulutus on kasvanut ja samalla makeisten syönti vähentynyt. Kaupat myyvät kasviksia kymmeniä miljoonia kiloja aikaisempaa enemmän, kertoo Karjula viidessä vuodessa tapahtuneesta kehityksestä.

Poimi kauden parhaat koriisi

Karjula on lapsiperheen isä. Perheen elämässä satokausittainen ajattelu-tapa näkyy niin, että joka kuukausi vaihtuu se, mitä suuhun laitetaan. – Pyrimme syömään monipuolisesti kasviksia sen puoli kiloa päivässä mutta rennosti kuitenkin. Ja opetetaan lapsillekin sitä samaa tapaa. Karjuloiden kotona hedelmäkorin tarjonta vaihtuu kuukausittain ja jääkaapista löytyy aina kotimaisia varastokasviksia.

– Itse en edes pysty ostamaan kaupasta semmoista kasvista, mikä ei ole sesongissa, koska se tuntuu mahalta. Tiedän, ettei se maistu hyvältä ja on hankala käyttää. En myöskään halua maksaa kallista hintaa sellaisesta minkä mukana kantaisin kotiin ylimääräisiä torjunta- ja säilöntäaineita.

Satokausiajattelun mukaisesti kasvikset tulevat läheltä. Lähtökohteisesti kasvis on kasvanut Euroopan alueella.

– Jos kyseisellä hedelmällä on sesonki Euroopassa, niin sitä ei samaan aikaan suositella syötäväksi Afrikasta tai muualta tuotuna. Satokausikalenterin mukaan kun valitsee, niin voi luottaa, että merkitty kasvis ja maa

ovat paras mahdollinen valinta juuri siinä ajankohdassa, avaa Karjula periaatetta.

Jos haluaa syödä kotimaisia kasviksia ekologisemmin, niin kannattaa keskittyä nauttimaan niitä oikeaan aikaan, eli omina sesonkeinaan ja väliaikoina hyödyntää varastoinnin avulla ravintoarvot säilyttävät kasvikset.

– Kotimaisilla juureksilla ja kaaleilla on todella hyvä säilyvyys ja ne pysyvät ravinnerikkaina kuukausia keruun jälkeenkin. Varastokasviksia syömällä meidän ei tarvitsisi välttämättä talvikuukausina edes ajatella kasvihuonekurkkua- tai tomaattia. Kotimaista kurkkua, kesäkurpitsaa ja tomaattia kannattaa kesällä syödä tietenkin kaksin käsin, neuvoo Karjula parempien valintojen tekemiseen. Satokausia hyödyntämällä kotien ruokakulttuuri muuttuu kuin vaivihkaa parempaan suuntaan ja ruuanlaittoonkin tulee uutta mielenkiintoa. Karjula rohkaiseekin kokeilemaan uusia reseptejä uunijuuresten ja kasvissoseikeiton rinnalla.

– Annamme kokeilemisen arvoisia valmistusvinkkejä omassa blogissamme. Ja kyllähän netti muutoinkin pullistelee huippureseptejä. Jos tiedät, mikä kasvis sinulla on käsissäsi, niin löydät siihen kyllä reseptin, vakuuttaa Karjula.

Kasvis tekee myös ympäristölle hyvää

Tiesitkö, että ruoka aiheuttaa jopa neljäsosan ilmastovaikutuksestamme? Ei ole siis aivan sama mitä ja milloin syömmme.

– Yksi nopeimmista tavoista tehdä muutos, on tehdä se suosimalla raaka-aineita, jotka vievät vähiten energiaa ja aiheuttavat vähiten päästöjä. Kasvis on ekologinen valinta. Vaikutus on todella iso silloin, kun kasvis saa kasvaa luonnollisessa ympäristössään omalla kasvialueellaan, ilman mitään lisäenergiaa, lannoituksia tai lisäravinteita, kertoo Karjula.

Myös ruokahävikistä muodostuu iso osa meidän päästöistämme. Onneksi kasviksen voi usein syödä miltei kokonaan.

– Kun hedelmä tulee luonnollisesta ympäristöstään, eikä siihen ole laitettu

niin paljon myrkyjä ja lisäaineita, niin esimerkiksi päärynät ja omenat voidaan syödä ravintorikkaine kuorineen, jolloin biojätteenkin määrä vähenee, toteaa Karjula.

Satokausikalenterin avulla myös kauppoissa syntyy entistä vähemmän hävikkiä.

– Kaupat pystyvät luottamaan paremmin sesonkituotteiden menekkiin eikä niiden tarvitse ylläpitää valtavia varastoja ympäri vuoden, kertoo Karjula biojätteen vähenemisestä isommassa mittakaavassa.

Mango-avokado smoothie

Satokauden supersmoothiessa yhdistyvät sesongin parhaat maut.

(2 annosta)
1 iso kypsä mango
1 avokado
1,5-2 cm pala tuoretta kurkumaa
1 dl maustamatonta kasvisjogurttia

Täytteet: kaneli, manteli, passionhedelmä ja ananaskirsikka.

Kuori ja paloittele mango, avokado ja kurkuma tehosekoittimeen.

Lisää jogurtti ja blendaa tasaiseksi. Kaada kulhoon ja ripottele pinnalle kanelia, rouhittuja manteleita, passionhedelmää ja ananaskirsikoita.

Resepti: Satokausikalenteri

Posti Green

Etsi eroavaisuudet, montako löysit?

Vastaukset löytyvät Mustankorkean somesta!

Seuraa Mustankorkeaa myös somessa.

KULKU 1/2020

Asiakaslehti | Julkinen tiedote | Mustankorkea Oy | www.mustankorkea.fi

Posti Green

Etsi eroavaisuudet, montako löysit?

Vastaukset löytyvät Mustankorkean somesta!

Seuraa Mustankorkeaa myös somessa.

KULKU 1/2020

Asiakaslehti | Julkinen tiedote | Mustankorkea Oy | www.mustankorkea.fi